

Speleološka i biospeleološka istraživanja u špiljama i jamama zatvorenim za javnost (8310)

**baraćeve
špilje**
barac caves

Javna ustanova Baraćeve špilje
— za sprječavanje štetnih
prirodnih vrijednostima
na području općine Ražanica

**HRVATSKO
BIOSPELEOLOŠKO
DRUŠTVO**

Kroz 2023. i 2024. godinu Javna ustanova Baraćeve špilje u suradnji sa Hrvatskim biospeleološkim društvom provela je speleološka i biospeleološka istraživanja u ciljanim speleološkim objektima od posebnog značaja.

Cilj je bio ponovljena inventarizacija i determinacija špiljske faune u Varićakovoj špilji (špiljskom sustavu Panjkov ponor – Varićakova špilja), te Dumenčića špilji, u kojoj je naglasak stavljen na potragu za vrstama koje nisu potvrđene recentnim istraživanjima, a poznate su iz navedenog lokaliteta.

Varićakova špilja (autor: Tin Rožman)

Osim prikupljanja faune, u objektima su mjereni i mikroklimatski parametri: temperatura zraka, supstrata i vode, te relativna vlažnost zraka. Biološki materijal u špiljskim staništima sakupljan je uglavnom ručnim tehnikama – pincetama, ekshaustorima i mrežicama, a pri tome su detaljno pregledana dostupna špiljska staništa. Nakon sakupljanja, fauna je propisano označena etiketom, a materijal je pohranjen u zbirku HBSD-a. Naknadno je slijedila determinacija faune od strane stručnjaka za pojedinu taksonomsku grupu. Determinacija je provedena korištenjem relevantne literature i komparativnog materijala iz zbirke HBSD-a.

Dumenčića špilja (autor: Tin Rožman)

Neobisium stygium (autor: Tin Rožman)

Generalno je zabilježeno 6 svojiti špiljskih pauka, 1 vrsta lažištupavca, dvije vrste jednakonožnih rakova, dvije vrste strige, 9 vrsta skokuna i 5 vrsta kornjaša.

Kornjaši vrsta *Duvalius opermanni* i *Jalzacaphaenops poljaki* koji su opisani iz Dumenčića špilje, i za kojima se i ovog puta intenzivno tragalo, nisu zabilježeni.

Cryptops sp (autor: Tin Rožman)

Zabilježeno je ukupno 25 svojti od kojih je deset troglobiontno, devet troglofilno, dvije trogloksene, jedna stigobiontna, a tri imaju nepoznatu ekološku klasifikaciju. Osim navedenih svojti koje su bile detaljnije obrađene, zabilježene su i jedinke iz sljedećih skupina: grinje (Acari), puževi (Gastropoda), dvokrilci (Diptera), ravnokrilci (Orthoptera) i rakušci (Amphipoda).

U obje špilje zabilježena je neodređena vrsta pauka, potencijalno nova vrsta troglofilnog karaktera, koja se morfološki razlikuje od vrsta ranije određenih za Dumenčića špilju.

S obzirom na još neke značajne i interesantne nalaze, ova istraživanja će se svakako nastaviti.